

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

ítélete

Az ügy száma: Kfv.IV.37.374/2022/4. szám

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró

Dr. Patyi András bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: dr. Kovács Julianna ügyvéd (cím2)

Az alperes: Somogy Megyei Kormányhivatal (cím3)

Az alperes képviselője: dr. Kovács-Tátrai Szilvia kamarai jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi tárgyú közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
100.K.27.930/2019/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 100.K.27.930/2019/6. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- megállapítja, hogy a 70.000 (hetvenezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes margarintermékek értékesítésével kapcsolatos feladatokat lát el, mely körben a „termék” elnevezésű termék (a továbbiakban: termék) első magyarországi forgalomba hozója. A felperes a termék összetevői között „vitaminok (A, D)” jelöléssel tüntette fel azt aényt, hogy a termék hozzáadott A és D vitamint tartalmaz.

[2] Az alperesi hatóság azt állapította meg, hogy a felperes a termék jelölésében az összetevők felsorolásakor nem a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendeletben hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendeletben (a továbbiakban: 1169/2011/EU rendelet) foglaltak szerint járt el, ugyanis – figyelemmel a vitaminok, ásványi anyagok és bizonyos egyéb anyagok élelmiszerekhez történő hozzáadásáról szóló 1925/2006/EK rendelet (a továbbiakban: 1925/2006/EK rendelet) szabályaira is – az összetevők felsorolásában a vitaminok esetén a felhasznált vegyületek neveit kellett volna feltüntetni. Mindezt a 2019. október 30. napján kelt SOI/31/00483-6/2019 számú határozatával a felperest figyelmeztetésben részesítette, egyúttal kötelezte, hogy a jogsértést azonnali hatállyal szüntesse meg.

A felperes keresete

[3] Az alperes határozatával szemben előterjesztett keresetében a felperes elsődlegesen annak megsemmisítését, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Kifejtette, hogy sem az 1169/2011/EU rendelet, sem az 1925/2006/EK rendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, mely alapján az élelmiszerhez hozzáadott vitamin terméken történő jelölése során az ásványianyag-vegyületet kellene feltüntetni.

[4] Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

[5] A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletével az alperesi határozatát a közlésre visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, megállapítva, hogy az 1169/2011/EU rendelet a „saját nevet” nem definiálja, és további rendelkezést ezzel kapcsolatban nem tartalmaz, az 1925/2006/EK rendelet 7. cikke tartalmazza a címkézésre, kiszerelésre és reklámozásra vonatkozó szabályokat, azonban az összetevők megnevezéséről szintén nem rendelkezik.

[6] Az elsőfokú bíróság szerint az 1925/2006/EK rendelet II. mellékletében felsorolt vegyületek mindegyike A, illetve D vitamin, és sem az 1169/2011/EU rendelet, sem más jogszabály a „saját név” fogalmát nem határozza meg, így nincs olyan rendelkezés, mely kizárja, hogy a termék összetevői között A, illetve D vitamin megnevezés szerepeljen.

[7] Az elsőfokú bíróság utalt továbbá az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló az Európai Parlament és a Tanács 1924/2006/EK rendeletre (a továbbiakban: 1924/2006/EK rendelet), melynek melléklete tartalmazza a tápanyag-összetételre vonatkozó állításokat és az ezekre vonatkozó feltételeket. Így az álláspontja szerint – a mennyiségi követelmények figyelembevételével – az A vitamin-, illetve D vitamin-forrás megjelöléssel egyenértékű, ugyanazzal a jelentéssel bíró állítás, hogy a termék A vitamint, illetve D vitamint tartalmaz. Megjegyezte továbbá, hogy a megjelölés akkor közérthető és egyértelmű, ha a forgalmazó az összetevők között a vitaminokat nem a vitamin-vegyület néven tünteti fel, hanem a mindennapi életben is használt – jelen esetben – A és D vitamin elnevezést használja, ami egyúttal a fogyasztóbarát értelmezés is.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[8] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új határozat hozatalára utasítása iránt. Kifejtette, hogy az 1169/2011/EU rendelet 2. cikk (2) bekezdés f) és h) pontjai szerint minden

anyagot, így az összetett összetevő bármely összetevőjét fel kell tüntetni a csomagoláson, amely anyagot az 1925/2006/EK rendelet kifejezetten meg is nevez, így azt kell „saját névnek” tekinteni. Utalt továbbá arra, hogy az ügyben az 1924/2006/EK rendelet relevanciával nem bír, az ott meghatározott állítások tájékoztathatják a fogyasztókat a termék vitamintartalmáról, azonban az nem érintheti az összetételre vonatkozó kötelező előírások érvényesülését. Végül megjegyezte, hogy a hatóság számára az élelmiszer analitikai vizsgálatának mérési módszer-technológiai okaiból következően az összetétel során alkalmazott vegyületeknek van jelentősége.

[9] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy az ügyben a joggyakorlat nem egységes és csatolt egy más bíróság által hozott ítéletet, amely azonos jogszabályokból az előterjesztő bíróság által jelen ügyben felülvizsgálandó ítélettel ellentétes jogi következtetésre jutott.

[10] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, kiemelve, hogy amennyiben a vitamin, vagy ásványi anyag összetételét, illetve kémiai nevét tüntetik fel, az a fogyasztók számára az érthetőséghez nem járulna hozzá, továbbá a véleménye szerint az általános piaci gyakorlat is az, hogy nem a vegyületet, hanem a vitamin megjelölését tüntetik fel. A felperes is utalt arra, hogy Magyarországon a hatósági gyakorlat nem egységes a kérdésben.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.

[12] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül.

[13] Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 10. § (1) bekezdése szerint az élelmiszer csak akkor hozható forgalomba, ha jelölése magyar nyelven, közérthetően, egyértelműen, jól olvashatóan tartalmazza az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban meghatározott információkat az ott meghatározottak szerint (a továbbiakban: élelmiszer-jelölési előírások).

[14] Az 1169/2011/EU rendelet 18. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy az összetevők felsorolásának tartalmaznia kell az élelmiszer összes összetevőjét. Az összetevő fogalmát a 2. cikk (2) bekezdés f) pontja akként határozza meg, hogy annak minősül minden anyag vagy termék, beleértve az aromákat, az élelmiszer-adalékanyagokat és élelmiszerenzimeket is, vagy összetett összetevő bármely összetevőjét is, amelyet élelmiszer előállításánál vagy elkészítésénél használnak fel, és a késztermékben még jelen van, akár módosult formában is; a szermaradványok nem minősülnek összetevőnek. A h) pont szerint pedig összetett összetevő az olyan összetevő, amely már önmagában egynél több összetevőből áll.

[15] Az 1169/2011/EU rendelet 18. cikk (2) bekezdése szerint az összetevőket saját nevük szerint kell feltüntetni, adott esetben a 17. cikkben és a VI. mellékletben megállapított szabályoknak megfelelően.

[16] Az 1925/2006/EK rendelet I. melléklete az élelmiszerekhez hozzáadható vitaminok és ásványi anyagokat, a II. melléklete az élelmiszerekhez adható vitamin- és ásványianyag-vegyületeket határozza meg.

[17] Az 1925/2006/EK rendelet 7. cikk (3) bekezdése szerint azon termékeket, amelyekhez vitaminokat és ásványi anyagokat adtak hozzá, és e rendelet hatálya alá tartoznak, kötelező tápanyag-összetételre vonatkozó jelöléssel ellátni. Az ezen feltüntetendő információknak a 90/496/EGK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 2. csoportjában felsoroltakból, valamint azon vitaminoknak és ásványi anyagoknak az élelmiszerben lévő teljes mennyiségéből kell állniuk, melyeket az élelmiszerhez hozzáadtak. A 7. cikk (5) bekezdése szerint ezt a cikket azon élelmiszerekre vonatkozó jogszabályok sérelme nélkül kell alkalmazni, amelyek meghatározott élelmiszercsoportokra alkalmazandók. A 90/496/EGK irányelv 1. cikk (4) bekezdése a „tápértékjelölés” körében a vitaminokra utal, a 6. cikk és az irányelv melléklete pedig kifejezetten a vitaminok és nem azok vegyületei feltüntetését írja elő.

[18] A „saját név” fogalmát jogszabály nem határozza meg.

[19] A Kúria megállapította, hogy a perben eldöntendő kérdés az volt, hogy az 1169/2011/EU rendelet 18. cikk (2) bekezdése alkalmazása során vitaminok esetében mit kell „saját névnek” tekinteni, amely kérdés megválaszolása a rendelet értelmezését tette szükségessé. Ezért, mivel a Kúria határozata ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, tehát az ügyben az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére kötelezettsége volt, az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 267. cikke, a Kp. 34. § a) pontja és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 126. § (1) bekezdés a) pontja és 130. §-a alapján az eljárás felfüggesztése mellett az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezte.

[20] Az Európai Unió Bírósága az ügyben 2022. március 24-én C-533/20. számon hozott ítéletet (ECLI:EU:C:2022:211), kimondva, hogy az 1169/2011/EU rendeletet – különösen a 18. cikkének (2) bekezdésére tekintettel – úgy kell értelmezni, hogy valamely vitamin élelmiszerhez történő hozzáadása esetén az élelmiszer összetevőinek felsorolásában a vitamin nevének megjelölése mellett nem kell feltüntetni a felhasznált vitaminvegyületet.

[21] Az uniós jog értelmezése során megállapította, hogy az 1169/2011 rendelet különbséget tesz az „összetevő” és a „tápanyag” fogalma között, a vitaminokat főszabály szerint tápanyagnak minősíti, ennél fogva azok feltüntethetők az e rendelet 9. cikke (1) bekezdésének 1) pontjában és 30. cikkében említett tápértékjelölésben, amennyiben jelentős mennyiségben vannak jelen az élelmiszerben, anélkül azonban, hogy ennek feltüntetése kötelező lenne. Az 1169/2011 rendelet különböző rendelkezései egységes értelmezésének és alkalmazásának biztosítása érdekében úgy kell tekinteni, hogy a vitaminokat „A-vitamin”, „D-vitamin”, illetve „E-vitamin” megnevezésekkel kell megjelölni a 9. cikk (1) bekezdésének b) pontjában és a 18. cikkében előírt, összetevők felsorolásában való feltüntetésük céljából is.

[22] Az előzetes döntéshozatal során eljáró bíróság hangsúlyozta továbbá, hogy az 1169/2011 rendelet célja különösen az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásra vonatkozó magas szintű fogyasztóvédelem, valamint annak biztosítása, hogy a fogyasztók megalapozottan választhassanak. Az uniós jog megköveteli, hogy az Unióban előállított vagy forgalmazott élelmiszerekről a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatásnak pontosnak, világosnak és könnyen érthetőnek kell lennie. Az pedig, hogy a vitaminokat következetesen és kizárólagosan „A-vitamin” vagy „D-vitamin” megnevezéssel tüntetik fel az 1169/2011 rendeletben előírt tápértékjelölésben és az összetevők felsorolásában, alkalmas arra, hogy pontos, világos és könnyen érthető tájékoztatást nyújtson a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára. Ezzel szemben az, hogy a tápértékjelölésben kizárólag ezeket a neveket használják, és ezzel párhuzamosan az

1925/2006 rendelet II. mellékletében felsorolt olyan releváns vitaminvegyületeket, mint a „retinil-acetát” vagy a „kolekalciferol”, az összetevők felsorolásában tüntetik fel, azzal a veszéllyel jár, hogy –tekintettel arra, hogy a nagyközönség számára a legtöbb ilyen vitaminvegyület viszonylag bonyolult, és azt nem igazán ismeri – az ilyen tájékoztatás bonyolultabbá, inkább technikai jellegűvé, következésképpen pedig kevésbé világossá és nehezebben érthetővé válik az átlagos fogyasztó számára.

[23] Az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott döntés (jogértelmezés) köti az előterjesztő bíróságot (C-29/68. Milch-, Fett- und Eierkontor GmbH kontra Hauptzollamt Saarbrücken ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:1969:27), ezért attól a felülvizsgálat során eljárt bíróság sem térhetett el.

[24] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az alkalmazandó jogszabályokat helytállóan értelmezte, ezért a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[25] *Vitamin élelmiszerhez történő hozzáadása esetén az élelmiszer összetevőinek felsorolásában a vitamin nevének megjelölése mellett nem kell feltüntetni a felhasznált vitaminvegyületet.*

Záró rész

[26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése és 107. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel arra, hogy az alperes a tárgyalás tartására irányuló kérelmétől elállt – tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] Az alperes a Kp. 35.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése alapján köteles a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

[28] A felülvizsgálati eljárással az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.), 45/A. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése szerint felmerült, és az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdése alapján megillető illetékmentessége folytán az állam viseli.

[29] Jelen ítélettel szemben a további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. május 24.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. előadó bíró, Dr. Patyi András s.k. bíró

Kúria
IV.Kfv.37.374/2022/4-I

7

A kiadmány hitelül:
tisztviselő